

Warunkowość i ekoschematy obszarowe

Zmiany w warunkowości i ekoschematach obszarowych na 2024 r.

[aktualizacja czerwiec 2024 r.]

Departament Płatności Bezpośrednich
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.” Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach pomocy technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Materiał opracowany przez Departament Płatności Bezpośrednich Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Zmiana rozporządzeń PE i Rady – podstawa do zmian w przepisach krajowych, w tym nowelizacji ustawy o Planie Strategicznym WPR na lata 2023-2027

Rozporządzenie (UE) 2024/1468 z dnia 14 maja 2024 r.* opublikowane 24 maja 2024 r., weszło w życie 25 maja 2024 r.

Zmiany dotyczą m.in.:

- uproszczenia w normie dot. obowiązku utrzymania okrywy glebowej (tzw. **GAEC 6**) – p.cz. ma swobodę w decydowaniu w jakim okresie roku ustanowić obowiązek utrzymania okrywy glebowej;
- uproszczenia w normie dot. zmianowania (tzw. **GAEC 7**) – p.cz. może zdecydować o dodaniu dywersyfikacji upraw jako alternatywy do zmianowania;
- zniesienia obowiązku ugorowania 4% gruntów ornych (tzw. **GAEC 8**) – w zamian p.cz. ma obowiązek ustanowienia odpowiedniego ekoschematu, czyli dobrowolnej i płatnej interwencji dla rolników;
- zwolnienia gospodarstw do 10 ha z kontroli i sankcji za niespełnianie norm warunkowości;
- p.cz. mogą ustanowić **szczególne zwolnienia** jak np. uprawy, czy **tymczasowe odstępstwa**, takie jak terminy i okresy określone w tych normach, w przypadku warunków pogodowych. Zakres tych tymczasowych odstępstw ogranicza się do rolników lub obszarów i stosuje się je tylko tak długo, jak jest to absolutnie niezbędne.

* Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1468 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) 2021/2115 i (UE) 2021/2116 w odniesieniu do norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, schematów na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt, zmian w planach strategicznych WPR, przeglądu planów strategicznych WPR oraz zwolnień z kontroli i kar.

ZMIANY W PRZEPISACH KRAJOWYCH ZE SKUTKIEM OD KAMPANII 2024

- Ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o zmianie ustawy o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 885)
- Nowelizacja rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie norm oraz szczegółowych warunków ich stosowania
- Nowelizacja rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności w ramach schematów na rzecz klimatu i środowiska w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

Warunkowość – GAEC 6 **ZMIANY W PRZEPISACH KRAJOWYCH ZE SKUTKIEM OD KAMPANII 2024**

GAEC 6 Minimalna pokrywa glebowa w najwrażliwszych okresach

- Na powierzchni co najmniej 80% GO utrzymuje się okrywą ochronną gleby **od dnia zbioru uprawy w plonie głównym do dnia 15 października**.
- Jako spełnienie wymogów normy uznaje się m.in.: okrywą roślinną (trawy na gruntach ornych, międzyplony, wsiewki, rośliny bobowate drobnonasienne oraz ich mieszanki z trawami, uprawy główne znajdujące się do 15 października na polu), pozostawienie ścierniska, grunty pokryte resztkami późniejszymi oraz samosiewami zebranej uprawy, mulczem.
- W okresie od dnia zbioru plonu głównego **do dnia 15 października dopuszcza się niezbędną przerwę na wykonanie zabiegów agrotechnicznych ze względu na wysiew roślin ozimych lub międzyplonów (nie dłuższą jednak niż 4 tygodnie)**.

W uprawach trwałych (sady - drzewa owocowe) utrzymuje się okrywą ochronną gleby w międzyrzędziach w okresie od dnia 1 listopada do dnia 15 lutego.

Warunkowość – GAEC 7 **ZMIANY W PRZEPISACH KRAJOWYCH ZE SKUTKIEM OD KAMPANII 2024**

GAEC 7 Zmianowanie i dywersyfikacja upraw na GO - *wyłączenie gospodarstw do 10 ha GO.*

Umożliwienie rolnikom **wyboru** między dywersyfikacją a zmianowaniem.

W przypadku wyboru dywersyfikacji upraw dla gospodarstw o powierzchni:

- (i) od 10 do 30 ha GO wystarczy posiadać 2 uprawy, z tym że największa uprawa nie może stanowić więcej niż 75% w strukturze zasiewów;
- (ii) powyżej 30 ha GO wystarczy posiadać 3 uprawy, z tym że największa uprawa nie może stanowić więcej niż 75%, a dwie uprawy główne więcej niż 95% w strukturze zasiewów.

W przypadku wyboru zmianowania upraw:

- ✓ na powierzchni co najmniej 40% GO w gospodarstwie jest prowadzona inna uprawa w plonie głównym w porównaniu z rokiem poprzednim;
- ✓ na wszystkich GO, taka sama uprawa w plonie głównym nie jest prowadzona dłużej niż 3 lata.

Warunkowość – GAEC 8 **ZMIANY W PRZEPISACH KRAJOWYCH ZE SKUTKIEM OD KAMPANII 2024**

GAEC 8 Zachowanie elementów krajobrazu oraz zakaz przycinania drzew i żywopłotów w okresie lęgowym ptaków

Od 2024 r. norma składa się z 2 elementów (**rezygnacja z obowiązku „ugorowania 4% gruntów ornych”**) – *patrz: nowy ekoschemat „Grunty wyłączone z produkcji”*

➤ **Zachowanie elementów krajobrazu**

Na użytkach rolnych będących w posiadaniu rolnika nie niszczy się następujących elementów krajobrazu: (i) drzew będących pomnikami przyrody; (ii) rowów, których szerokość nie przekracza 2 m; (iii) oczek wodnych o powierzchni mniejszej niż 100 m².

➤ **Zakaz przycinania żywopłotów i drzew podczas okresu lęgowego ptaków oraz okresu wychowu młodych**

Na użytkach rolnych będących w posiadaniu rolnika nie przycina się drzew i żywopłotów w okresie od dnia 15 kwietnia do dnia 31 lipca, z wyłączeniem: (i) wierzb, (ii) drzew owocowych, (iii) gatunków drzew, których uprawa stanowi zagajnik o krótkiej rotacji.

Ekoschemat: Grunty wyłączone z produkcji

NOWY EKOSCHEMAT od 2024 r.

Płatność przyznawana jest:

- za wyłączenie gruntów ornych z produkcji (do powierzchni nie większej niż 4% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie),
- na gruntach wyłączonych z produkcji obowiązuje **zakaz prowadzenia produkcji rolnej** (w tym zakaz wypasu i koszenia) w terminie od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca oraz **zakaz stosowania środków ochrony roślin**,
- w latach 2024-2027,
- szacowana stawka: ok. 126,52 EUR/ha- tj. ok. 563 zł/ha.

Wydłużony termin składania wniosków w 2024 r.

- wnioski obszarowe można składać **do 1 lipca br.**
- zmiany do wniosków można składać **do 16 lipca br.**
- wniosek o przyznanie płatności może być także złożony później – w terminie 25 dni kalendarzowych po 1 lipca, tj. **do 26 lipca 2024 r.** (dotyczy także zmian do wniosków).
- w przypadku opóźnienia będzie jednak stosowane zmniejszenie płatności w wysokości **1 proc.** należnej kwoty płatności za każdy dzień roboczy.

Terminy te **nie dotyczą nowych płatności**, tj. płatności dla małych gospodarstw i płatności do nowego ekoschematu Grunty wyłączone z produkcji – wnioski o przyznanie tych płatności można składać **do 31 sierpnia 2024 r.** W 2024 r. najpierw należy złożyć wniosek o przyznanie płatności w podstawowym terminie - do 1 lipca.

Dziękuję za uwagę

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.” Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach pomocy technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Materiał opracowany przez Departament Płatności Bezpośrednich Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

